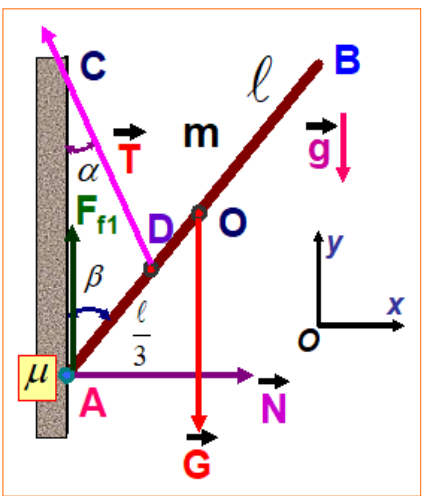

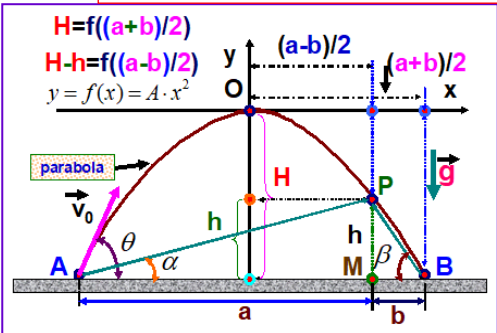
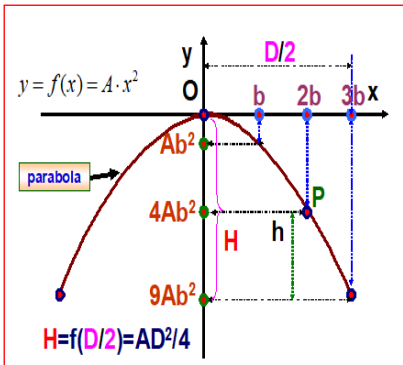
Subiect I - MECANICĂ CLASICĂ ȘI OPTICĂ GEOMETRICĂ	Parțial	Punctaj
Barem subiect I		10 p
<i>Problema I. Fenomene mecanice și optice</i> (A+B+C)		10 p
<i>Problema I.A. Echilibrul sub acțiunea unor unui sistem de forțe neparalele</i>		3 p
<p>Asupra tijei acționează trei forțe: greutatea \vec{G}, tensiunea din fir \vec{T} și forța de reacțiune din partea peretelui asupra capătului inferior al tijei $\vec{R} = \vec{N} + \vec{F}_f$, unde \vec{N} este normala din partea peretelui asupra tijei, iar \vec{F}_f este forța de frecare dintre tijă și peretele vertical, $F_f \leq \mu \cdot N$. La echilibru, conform primei condiții de echilibru de rotație, numită și condiția de echilibru de translație avem că rezultanta acestor forțe este nulă: $\vec{G} + \vec{T} + \vec{R} = \vec{0}$</p> <p>Această condiție este echivalentă cu faptul că suporturile celor trei forțe se intersectează într-un punct P. În funcție de valorile unghiurilor α și β, sensul forței de frecare \vec{F}_f poate fi vertical – în sus, respectiv \vec{F}_f are sensul vertical – în jos. Vom analiza cele două cazuri separat:</p> <p>1.) Forța de frecare \vec{F}_{f1} are sensul în sus;</p> <p>Condiția de echilibru de translație $\vec{G} + \vec{T} + \vec{R} = \vec{0}$, proiectată într-un sistem de axe ortogonale, orizontală și verticală devine: $N - T \cdot \sin \alpha = 0$ și respectiv $T \cdot \cos \alpha + F_{f1} - m \cdot g = 0$. (1).</p> <p>Cea de-a doua condiție de echilibru la rotație, adică corpul/solid rigid este în echilibru de rotație dacă și numai dacă momentul resultant al forțelor aplicate solidului este nul, față de orice pol / punct: $\vec{M} = \vec{M}_1 + \vec{M}_2 + \vec{M}_3 + \dots + \vec{M}_n = 0$, sau altfel spus: Un corp/solid rigid este în echilibru de rotație, față de orice pol, atunci când suma modulelor momentelor forțelor care rotesc corpul într-un sens (trigonometric) este egală cu suma modulelor momentelor forțelor care rotesc corpul în sens opus (orar).</p> <p>Putem scrie, față de punctul A: $mg \cdot d_1 = T \cdot d_2$ sau</p> $\frac{mg\ell}{2} \cdot \sin \beta = \frac{T\ell}{3} \sin(\alpha + \beta), \quad (2), \text{ unde prin } d_1 \text{ și } d_2 \text{ s-a notat brațele forțelor } \vec{G} \text{ și } \vec{T} \text{ față de punctul de sprijin/reazem A. Din relațiile (1) și (2) obținem,}$ <p>coeficientul de frecare: $\mu_1 \geq \frac{F_{f1}}{N} = \frac{2}{3} \cdot \frac{\sin(\alpha + \beta)}{\sin \alpha \cdot \sin \beta} - \frac{1}{\operatorname{tg} \alpha} = \frac{1}{3} \cdot \left(\frac{2}{\operatorname{tg} \beta} - \frac{1}{\operatorname{tg} \alpha} \right)$ (3)</p>	<p>0,25 p</p> <p>0,25 p (discuții) + (desen)</p> <p>0,25 p</p> <p>0,50 p</p> <p>0,50 p</p>	

1. Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.
2. Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.

Deoarece μ_1 satisface condiția $\mu_1 > 0$, rezultă că în acest caz: $2 \cdot \operatorname{tg} \alpha > \operatorname{tg} \beta$; (4)	0,25 p	
2.) Forța de frecare \vec{F}_{f_2} are sensul vertical – în jos; În acest caz, obținem: $\mu_2 \geq \frac{F_{f_2}}{N} = \frac{1}{3} \left(\frac{1}{\operatorname{tg} \alpha} - \frac{2}{\operatorname{tg} \beta} \right)$, de unde obținem condiția :	0,50 p	
$2 \cdot \operatorname{tg} \alpha < \operatorname{tg} \beta$; (5)	0,25 p	
Concluzie. Tija este în echilibru, pentru orice valori ale lui α și β , iar coeficientul de frecare este : $\mu \geq \frac{1}{3} \left \frac{1}{\operatorname{tg} \alpha} - \frac{2}{\operatorname{tg} \beta} \right $	0,25 p	

Problema I.B. Aruncare pe oblică în câmp gravitațional 4 p

Se știe din studiul mișcării pe oblică în câmp gravitațional uniform, fără frecări, că traiectoria corpului, este o parabolă , care raportată la sistemul de axe ortogonale xOy (cu axa Ox orizontală și Oy verticală, în sus, iar O , coincide cu punctul de lansare) având ecuația: $y = x \cdot \operatorname{tg} \theta - \frac{1}{2} \cdot \frac{g}{v_0^2} (1 + \operatorname{tg}^2 \theta) \cdot x^2$.	0,50 p	
Înălțimea maximă atinsă este : $H = y_m = \frac{v_0^2 \cdot \sin^2 \theta}{2g}$, iar distanța (maximă) pe orizontală D , numită bătaia corpului (proiectilului) este:	0,25 p	
$D = 2x_m = 2 \frac{v_0^2}{g} \sin \theta \cdot \cos \theta = \frac{v_0^2}{g} \sin 2\theta$. Din	0,25 p	
relațiile de mai sus, găsim: $\operatorname{tg} \theta = \frac{4H}{D}$. (*)	0,50 p	
Considerăm o parabolă de forma $y = f(x) = A \cdot x^2$, cu $A < 0$. Pentru $x_1 = b$, $y_1 = f(b) = A \cdot b^2 < 0$, pentru $x_2 = 2b$, $y_2 = f(2b) = 4A \cdot b^2 < 0$, iar pentru $x_3 = 3b$, $y_3 = f(3b) = 9A \cdot b^2 < 0$ (vezi figura alăturată). Noi putem transla sistemul de axe xOy , cu originea în vârful parabolei /traiectoriei și vom folosi această proprietate a acesteia. Obținem:	0,25 p	
$\frac{H}{(a+b)^2/4} = \frac{H-h}{(a-b)^2/4} = A = \text{const. (1)}$	0,50 p	

1. Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.
2. Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.

Prelucrând, folosind proprietăți ale proporțiilor vom avea:

$$\frac{H}{(a+b)^2} = \frac{H-h}{(a-b)^2} = \frac{H-(H-h)}{(a+b)^2 - (a-b)^2} = \frac{h}{4ab} \quad (2) \dots\dots\dots$$

0,25 p

$$\frac{H}{(a+b)} = \frac{h(a+b)}{4ab} \quad (3), \Leftrightarrow \frac{4H}{(a+b)} = \frac{h(a+b)}{ab} \stackrel{(rel.*)}{=} tg\theta \dots\dots\dots$$

0,25 p

Deci: $tg\theta = \frac{h(a+b)}{ab} = \frac{h}{a} + \frac{h}{b} = tg\alpha + tg\beta$ (4), unde s-au făcut următoarele notații: θ

0,75 p

unghiul de lansare al corpului față de orizontală, iar un punct **P** de pe traiectoria corpului se află la înălțimea h de sol/orizontală, iar distanțele de la piciorul perpendicularei/verticalei **M** de trece prin punctul **P** de pe traiectorie, la punctul de lansare, respectiv la punctul **B**, unde corpul lovește solul, sunt a și respectiv b (vezi figura); $D = a + b$. Deci am demonstrat că între unghiul de lansare θ , al

bilei/corpului și mărimile **a**, **b** respectiv **h**, există relația: $\frac{tg\theta}{h} = \frac{1}{a} + \frac{1}{b}$; S-au neglijat

frecările. De asemenea s-a notat cu α și respectiv β , unghiurile față de orizontală (vezi figura), sub care este văzut față de orizontală punctul **P** de pe traiectoria corpului, din punctul de lansare și respectiv punctul unde corpul lovește solul, demonstrând că între unghiul de lansare θ , al bilei și unghiurile α , respectiv β există relația: $tg\theta = tg\alpha + tg\beta$. Din relația (2) se mai poate demonstra simplu că

înălțimea maximă **H**, la care ajunge corpul (cunoscând mărimile fizice **a**, **b** respectiv

h), se poate calcula cu relația: $H = h \cdot \frac{(a+b)^2}{4ab} = h \cdot \left(\frac{m_a}{m_g}\right)^2$ (5), unde $m_a = \frac{a+b}{2}$ și

0,50 p

$m_g = \sqrt{ab}$ sunt *media aritmetică* și respectiv *media geometrică* a numerelor/mărimilor **a** și **b**.

Observație: Orice rezolvare corectă, ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv. Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.

Exemplu: Altă variantă de rezolvare: Din ecuația traiectoriei raportată la sistemul de axe ortogonale xOy (cu axa Ox orizontală și Oy verticală, în sus, iar originea O coincide cu punctul de lansare): $y = x \cdot tg\theta - \frac{1}{2} \cdot \frac{g}{v_0^2} (1 + tg^2\theta) \cdot x^2$,

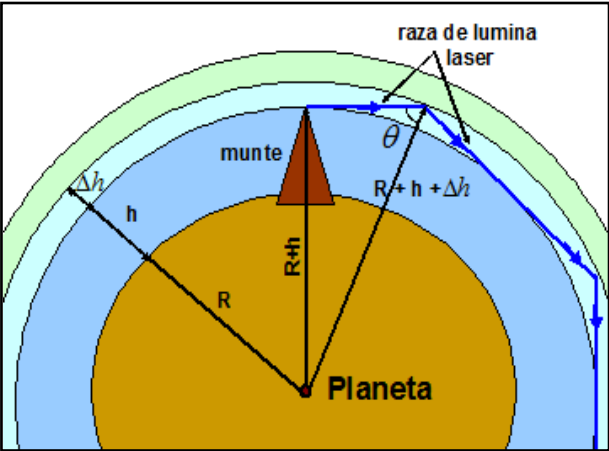
0,50 p

punctul **P** având coordonatele: (a, h) , avem: $h = a \cdot tg\theta - \frac{1}{2} \cdot \frac{g}{v_0^2} (1 + tg^2\theta) \cdot a^2$ (6).

0,25 p

Dacă egalăm $y(x)$ cu zero, $y(x) = 0$, obținem soluțiile: $x_1 = 0$ (ceea ce este evident,

1. Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.
2. Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.

<p>deoarece, bila este lansată din originea sistemului de axe ortogonale xOy) și</p> $x_2 = \frac{2v_0^2 \cdot \operatorname{tg} \theta}{g(1 + \operatorname{tg}^2 \theta)} = D = a + b, \text{ care reprezintă bătaia, sau distanța parcursă pe}$ <p>orizontală. Înlocuind în relația (6), obținem: $h = a \cdot \operatorname{tg} \theta - a^2 \cdot \frac{\operatorname{tg} \theta}{a + b} = \frac{a \cdot b}{a + b} \operatorname{tg} \theta.$</p> <p>De aici obținem: $\frac{\operatorname{tg} \theta}{h} = \frac{a + b}{a \cdot b} = \frac{1}{a} + \frac{1}{b} \cdot \dots\dots\dots$</p> $\operatorname{tg} \theta = \frac{h}{a} + \frac{h}{b} = \operatorname{tg} \alpha + \operatorname{tg} \beta, \text{ deoarece } \operatorname{tg} \alpha = \frac{h}{a} \text{ și } \operatorname{tg} \beta = \frac{h}{b} \cdot \dots\dots\dots$ <p>Din relația: $\operatorname{tg} \theta = \frac{4H}{D}$, găsim : $\dots\dots\dots$</p> $\operatorname{tg} \theta = \frac{4H}{D} \cdot H = \frac{D}{4} \operatorname{tg} \theta = \frac{a + b}{4} \cdot h \cdot \frac{a + b}{a \cdot b} = h \cdot \frac{(a + b)^2}{4a \cdot b} = \left(\frac{m_a}{m_g} \right)^2, \text{ unde } m_a = \frac{a + b}{2} \text{ și}$ <p>$m_g = \sqrt{ab}$ sunt <i>media aritmetică</i> și respectiv <i>media geometrică</i> a numerelor / mărimilor fizice a și b.</p>	1 p	
	0,75 p	
	0,50 p	
	0,50 p	
	0,50 p	
Problema I.C. Fenomene optice		
<p>Să presupunem atmosfera de pe planeta extraterestră este compusă din mai multe straturi subțiri de gaze transparente [succesiune de straturi orizontale ! plan – paralele ! cu indici de refracție constanți (..., $n_{k-1}, n_k, n_{k+1}, \dots$); la interfețele dintre aceste straturi se produce fenomenul de refracție după legea binecunoscută Snellius – Descartes: $n_k \cdot \sin \alpha_k = \text{const.}$]</p> <p>cu grosime Δh fiecare, așa cum se arată în figură, și că indicele de refracție este constant în fiecare strat. Cu alte cuvinte, stratul care începe la înălțimea h are un indice de refracție $n(h)$, iar cel care începe la înălțimea $(h + \Delta h)$ are indicele de refracție $n(h + \Delta h)$ [$n(h + \Delta h) < n(h)$]. Dacă înălțimea h este suficient de mare, raza laser va suferi reflexie internă totală la interfața cu stratul superior, deoarece se ajunge la <i>unghiul θ limită</i> (critic), iar la suprafața de separare inferioară cu indicele $n(h)$ fenomenul de reflexie (straturile atmosferei planetei, le putem considera concentrice !!). Folosind legea lui Snell – Descartes avem:</p>	0,50 p	
	1 p (discuții) + (desen)	

1. Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.
2. Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.

$n(h) \cdot \sin \theta = n(h + \Delta h) \cdot \sin 90^\circ = n(h + \Delta h)$ (1)	0,50 p	
<p>Pe de altă parte, din figură, și luând în considerare faptul că $\Delta h \ll R + h$, putem vedea că :</p> $\sin \theta = \frac{R+h}{R+h+\Delta h} = \frac{1}{1+\frac{\Delta h}{R+h}} \approx 1 - \frac{\Delta h}{R+h}$ (2)	0,25 p	
<p>Substituind relația (2) în (1), obținem relația:</p> $\frac{n(h+\Delta h) - n(h)}{\Delta h} = -\frac{n(h)}{R+h}$ (3)	0,25 p	
<p>Relația (3) devine :</p> $\frac{n(h+\Delta h) - n(h)}{\Delta h} = \frac{[n_0 - a \cdot (n + \Delta h)] - [n_0 - a \cdot h]}{\Delta h} = -a = -\frac{n(h)}{R+h} = -\frac{n_0 - a \cdot h}{R+h}$ (4)		
<p>În final obținem: $R = \frac{n_0}{a} - 2h$. (5)</p>	0,50 p	
Subiect II - TERMODINAMICĂ (A+B+C)		10 p
Problema II.A. Un ciclu termodinamic destul de straniu (autor: prof. univ. dr. Florea S. ULIU)		5 p
<p>Dreapta 2 → 3 cu ecuația $p = -A \cdot V + B$, are panta $A = (p_2 - p_3)/(V_3 - V_2)$ și ordonata la origine $B = (p_2 V_3 - p_3 V_2)/(V_3 - V_2)$. Cu relațiile din enunț obținem imediat $A = (5/6) \cdot (p_1/V_1)$, respectiv $B = (8/3)p_1$. Pentru gazele monoatomice indicele adiabatic $\gamma = C_p/C_v$ are valoarea $\gamma = 5/3$. Determinăm acum locul în care, această dreaptă, este tangentă la o adiabată. El are coordonatele $V_{ad} = \gamma B / [(\gamma + 1)A] = 2V_1$, respectiv $p_{ad} = B/(\gamma + 1) = p_1 = p_2$.</p>	0,50 p + 0,50 p	
<p>Constatăm că respectivul loc este reprezentat de punctul 2. Altfel spus, pe porțiunea 2 → 3 se cedează căldură.</p> <p>Analizăm acum dreapta 4 → 1, cu ecuația $p = -C \cdot V + D$ analoagă cele analizate mai sus. Găsim ușor că $D = (p_1 V_4 - p_4 V_1)/(V_4 - V_1) = (16/11)p_1$, respectiv $C = (p_1 - p_4)/(V_4 - V_1) = (5/11) \cdot (p_1/V_1)$. Acum $V_{ad} = \gamma D / [(\gamma + 1)C] = 2V_1 = V_4$ și $p_{ad} = D/(\gamma + 1) = (6/11)p_1 = p_3 = p_4$.</p>	0,50 p	
<p>Dreapta 1 → 4 este tangentă la o adiabată în punctul 4. Pe porțiunea 4 → 1 gazul cedează căldură.</p>	0,25 p	
<p>Într-un ciclu complet gazul primește căldură doar pe ramura 1 → 2. Avem $Q_{(+)} = \nu C_p (T_2 - T_1) = (5/2)p_1 V_1$. Căldura cedată de gaz pe ramura izobară 3 → 4 are modulul $Q_{34} = \nu C_p (T_3 - T_4) = (90/121)(p_1 V_1)$</p>	0,25 p	
<p>Conform principiului I al termodinamicii putem scrie:</p> $Q_{14} = \Delta U_{14} + (\text{arie trapez}) = \nu C_v (T_4 - T_1) + (1/2)(p_1 + p_4)(V_4 - V_1) = \dots = (10/11)p_1 V_1,$	0,75 p	
<p>respectiv $Q_{23} = \Delta U_{23} + (\text{arie trapez}) = \nu C_v (T_3 - T_2) + (1/2)(p_3 + p_2)(V_3 - V_2) =$</p>	0,75 p	

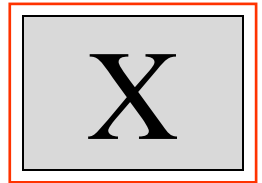
- Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.
- Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.

$= \dots = -(60/121)p_1V_1 \dots$ În total $ Q_{(-)} = Q_{23} + Q_{34} + Q_{14} = [60/121 + 90/121 + 10/11]p_1V_1 = (260/121)p_1V_1$. În final randamentul este: $\eta = 1 - Q_{(-)} /Q_{(+)} = 17/121 \approx 0,14$ (adică 14%).	0,50 p	0,50 p
Problema II.B. Procese termodinamice generale ale unui gaz real		
Evident, în procesul 2 → 3 (izocor): $-Q = \nu C_V(T_3 - T_2) = \Delta U_{23} = C(T_3 - T_2)$, cu $T_3 = T_1$. Rezultă că $C = \nu \cdot C_V$. Pe de altă parte, <i>lucrul mecanic L este aria unui</i> <i>trapez</i> . În procesul 1 → 2 avem: $L = (1/2)(p_2 + p_1)(V_2 - V_1) = (\beta/2)(V_2^2 - V_1^2) = (\beta/2)(\alpha^2 - 1)V_1^2$. Ca urmare a <i>principiului I al termodinamicii</i> : $Q_{12} = L + \Delta U_{12} = \dots = L + C(T_2 - T_1) + A(\alpha - 1)/\alpha V_1$. Aici putem scrie că $V_1 = \sqrt{2L/\beta(\alpha^2 - 1)}$ și în final: $Q_{12} = L + Q + A \cdot \left(1 - \frac{1}{\alpha}\right) \cdot \sqrt{\frac{\beta(\alpha^2 - 1)}{2L}}$	0,50 p	0,50 p
Problema II.C. Transformări de stare de agregare		3 p
O parte din căldura transferată va încălzi apa de la 0^0C la 100^0C folosind căldura $Q_1 < Q$, $Q_1 = m \cdot c \cdot \Delta T$	0,50 p	0,50 p
O parte din apa lichidă, Δm , se vaporizează absorbind căldura $Q_2 = \Delta m \cdot \lambda$; În starea finală, cu pistonul ridicat, vaporii de apă se găsesc la presiunea atmosferică normală: $p_0 \cdot \Delta V = \frac{\Delta m}{\mu} R \cdot T \Rightarrow \Delta m = p_0 \cdot \Delta V \cdot \frac{\mu}{R \cdot T}$	0,50 p	0,50 p
Pentru ridicarea pistonului se efectuează <i>lucrul mecanic</i> : $L = p_0 \cdot \Delta V$	0,50 p	
$Q_{total} = Q_1 + Q_2 + L = m \cdot c \cdot \Delta T + \Delta m \cdot \lambda + p_0 \cdot \Delta V$ $Q_{total} = m \cdot c \cdot \Delta T + p_0 \cdot \Delta V \cdot \frac{\mu}{R \cdot T} \cdot \lambda + p_0 \cdot \Delta V$ $Q_{total} = m \cdot c \cdot \Delta T + p_0 \cdot S \cdot \Delta h \cdot \frac{\mu}{R \cdot T} \cdot \lambda + p_0 \cdot \Delta V$	0,25 p	
$\Delta h = \frac{Q_{total} - m \cdot c_{ap\acute{a}} \cdot \Delta T}{p_0 \cdot S \left(\frac{\mu}{R \cdot T} \cdot \lambda_{vaporizare} + 1 \right)}$	0,25 p	
$\Delta h = 20 \text{ cm}$	0,50 p	
Subiect III - TERMODINAMICĂ + TERMoeLECTRICITATE		
Problema a III-a. Termodinamică + Termoelectricitate		
Problema III.A. Un ciclu termodinamic sub forma de romb		
Conform <i>primului principiu al termodinamicii</i> : $Q_{12} = \Delta U_{12} + L_{12}$, în care $L_{12} > 0$ (arie de trapez).	0,25 p	
În mod analog, $ Q_{34} = \Delta U_{43} + L_{43}$, cu $L_{43} > 0$ (aria unui alt trapez, ceva mai mic).	0,25 p	

1. Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.
2. Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.

<p>Dacă centrul rombului are coordonatele (V_0, p_0) iar semi-diagonalele lui sunt ΔV, respectiv Δp, putem scrie $v \cdot R \cdot T_2 = p_2 \cdot V_2 = (p_0 + \Delta p) \cdot V_0 = p_0 \cdot V_0 + V_0 \cdot \Delta p, \dots$</p> <p>respectiv: $v \cdot R \cdot T_1 = p_1 \cdot V_1 = p_0 \cdot (V_0 - \Delta V) = p_0 \cdot V_0 - p_0 \cdot \Delta V \dots \dots \dots$</p> <p>Diferența ne dă $v \cdot R \cdot (T_2 - T_1) = V_0 \cdot \Delta p + p_0 \cdot \Delta V \dots \dots \dots$</p> <p>În mod analog obținem relația $v \cdot R \cdot (T_3 - T_4) = V_0 \cdot \Delta p + p_0 \cdot \Delta V \dots \dots \dots$</p> <p>Rezultă astfel $T_2 - T_1 = T_3 - T_4$, adică $\Delta U_{12} = \Delta U_{43}$, adică $Q_{12} - L_{12} = Q_{34} - L_{43}$.</p> <p>Exprimăm lucrurile mecanice ca arii, formate din aria unui dreptunghi (de bază) plus sau minus un sfert din aria interioară ($L/4$). Astfel $L_{12} = p_0 \cdot \Delta V + L/4$, respectiv</p> <p>$L_{43} = p_0 \cdot \Delta V - L/4 \dots \dots \dots$</p> <p>Finalmente rezultă relația: $Q_{12} = Q_{34} + L_{12} - L_{43} = Q_{34} + L/2$, deci</p> <p>$Q_{12} + Q_{34} = \frac{L}{2} \dots \dots \dots$</p>	<p>0,25 p</p> <p>0,25 p</p> <p>0,25 p</p> <p>0,25 p</p> <p>0,50 p</p> <p>0,25 p</p> <p>0,25 p</p> <p>0,50 p</p>	
III.B. Ciclul unei instalatii termoelectrice		7 p
<p>a.) Tensiunea electromotoare care ia naștere în circuit datorită efectului Seebeck poate fi scrisă sub forma: $\Delta E = \alpha \cdot \Delta T$; $E_1 - E_2 = \alpha \cdot (T_1 - T_2) \dots \dots \dots$</p> <p>Dacă printr-un circuit format din doi conductori de natură diferită, sudați, trece un curent electric, una din suduri se încălzește pe când cealaltă se răcește. Cantitatea de căldură absorbită sau degajată la suduri este în modul aceeași și este proporțională cu intensitatea curentului electric $Q_p = \pm \Pi \cdot I \cdot t$.</p> <p>Evident trecerea curentului electric produce căldură Joule pe tot circuitul. Astfel, în timpul funcționării generatorului termoelectric, sursa caldă furnizează căldură Peltier Q_1^P și căldură transmisă prin conducție Q_λ. În același timp, putem considera că sursa caldă recuperează jumătate din căldura degajată prin efect Joule în termoelectrozi. Cantitatea totală de căldură Q_1 furnizată de sursa caldă are valoarea:</p> <p>$Q_1 = Q_1^P + Q_\lambda - \frac{1}{2} Q_J \dots \dots \dots$</p> <p>Sursa rece primește căldura Peltier Q_2^P, căldura Q_λ transmisă de sursa caldă prin conducție prin termoelectrozi și cealaltă jumătate din căldura degajată prin efect Joule în termoelectrozi. Se poate scrie deci: $Q_2 = Q_2^P + Q_\lambda + \frac{1}{2} Q_J \dots \dots \dots$</p> <p>Lucrul mecanic util produs de generatorul termoelectric și transmis aparatului receptor exterior este egal, conform principiului I al termodinamicii, cu: $L_{ciclu} = Q_1 - Q_2 \dots \dots \dots$</p> <p>Înlocuind în ultima relație valorile căldurilor la cele două surse, se obține:</p> <p>$L_{ciclu} = Q_1^P - Q_2^P - Q_J \dots \dots \dots$</p> <p>Substituind această relație în căldurile Peltier: $\begin{cases} Q_1^P = \alpha \cdot T_1 \cdot I \cdot t \\ Q_2^P = \alpha \cdot T_2 \cdot I \cdot t \end{cases} \dots \dots \dots$</p>	<p>0,50 p</p> <p>0,50 p</p> <p>0,50 p</p> <p>0,50 p</p> <p>0,25 p</p> <p>0,25 p</p> <p>+</p> <p>0,25 p</p>	

1. Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.
2. Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.

se obține: $L_{ciclu} = \alpha(T_1 - T_2) \cdot I \cdot t - Q_J$		
Valoarea lucrului mecanic L_{ciclu} transmis receptorului exterior în unitatea de timp poate fi exprimată și în forma: $L_{ciclu} = R \cdot I^2 \cdot t$, în care R este rezistența electrică a receptorului exterior, care primește energia electrică produsă de generatorul termoelectric. În virtutea definiției generale: $\eta_t = \frac{L_{ciclu}}{Q_1}$ și ținând seamă de expresia	0,50 p	
randamentul termic al ciclului unui generator termoelectric, putem scrie:	0,50 p	
$\eta_t = \frac{R \cdot I^2 \cdot t}{Q_1^p + Q_\lambda - \frac{1}{2} Q_J} \dots\dots\dots$	0,75 p	
b.) Dacă $Q_\lambda = 0$ și $Q_J = 0$, rezultă că : $L_{ciclu} = \alpha(T_1 - T_2) \cdot I \cdot t$ și $Q_1 = \alpha \cdot T_1 \cdot I \cdot t$	1 p	
Înlocuind în $\eta_t = \frac{L_{ciclu}}{Q_1}$ obținem: $\eta_t = \frac{T_1 - T_2}{T_1}$,	0,75 p	
adică expresia randamentului unui ciclu Carnot .		

Barem propus de:

prof. **TOMA** Ion, Colegiul Național "Mihai Viteazul", București;
prof. **ANTONIE** Dumitru, Colegiul Tehnic nr.2, Târgu – Jiu.
prof. **ANGHEL** Marian Viorel, Liceul Teoretic "Petre Pandrea", Balș.

-
1. Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.
 2. Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.